

GWIAZDKA (15) sb f

Pierwsze a pochylone, końcowe jasne.

sg N gwiazdka (7). ◇ G gwiazdki (1). ◇ A gwiazdkę (1). ◇ I gwiazdką (3). ◇ L gwiazdce (2). ◇ pl I gwiazdkami (1).

Sł stp w innym znaczeniu, Cn brak, Linde XVII w.; poza tym XVII – XVIII w. w innym znaczeniu.

Dem. od „gwiazda”:

1. *Ciało niebieskie widoczne z ziemi w postaci świecącego punktu (2) :*

Zestawienia: »świętego Jakuba gwiazdka« (1); Orion, Imię gwiazdy. Vulgo, Świętego Iákubá gwiazdká. Dicitur etiam Iugula ut supra. Mącz 268d.

»wieczorna gwiazdka« (1): Vesper, Wieczorna gwiazdká/ Venus. Mącz 489d.

2. *Znak uważany za podobny do gwiazdy, mający ramiona rozchodzące się z jednego punktu (12) :*

Decusso, Ná vkoś roskładam/ álbo ná xtałt gwiazdki/ álbo ná xtałt krziżá świętego Andrzeyá. Mącz 79b; Emblemata item dicuntur, Subtilne krámarskie rzeczy pftre á yákoby gwiazdkámi nákrapiáne. Mącz 102b.

a. *Znak drukarski (10) : Ieft tákowych przyśad w cáłych księgách Nowego Teśtámentu bárzo wiele/ ktore naydziefz wżędy ná brzegu gwiazdką ná przodku/ á ná końcu lámą literą G. náznáczoné. WujNT przedm 13; Mátt: 4v 10. maź gwiazdkę między tymi słowy: Podź precz * ízátánie: á ná brzegu przy gwiazdce te słowá * zá mną 4 L. G. WujNT przedm 24, przedm 16 [2 r.], 24, 28 [3 r.], 29.*

3. *bot. Aster Amellus L. (Rost: jaskierki); rodzaj astru; aster gawędka (1) : Bubonium vero Graece dicitur herba quo alias, Alibium et. Inguinalis vel Stellaria/ Ziele które gwiazdką zową. Mącz 27c.*

Synonimy: 3. »dymionne ziele«, iskierki, jaskierki.

Cf GWIAZDECZKA